

9.2 Zájmena třetí osoby

9.2.1 Další použití zájmena αὐτος

Už jsme se setkali s 3. osobou osobního zájmena αὐτος sg. i pl. (část 3.6). Zájmeno αὐτος může být použito také jako adjektivum, přičemž může mít dva různé významy v závislosti na postavení:

- Adjektivní význam „tentýž“
Obvyklé atributivní postavení (mezi členem a podstatným jménem)
- Emfatické adjektivum (sám)
Nachází se před členem (predikativní postavení) „pro důraz“

Příklady

- λεγω αὐτη. – Říkám jí.
- οἱ μαθηται αὐτου ἐλεγον. – Jeho učedníci říkali.
- ὁ αὐτος κυριος σωζει τον λαον. – Tentýž Pán zachraňuje lid.
- αὐτος ὁ κυριος σωζει τον λαον. – Sám Pán zachraňuje lid.

9.2.2 ἐαυτος

ἐαυτος je 3. os. zvratného zájmena (sebe, se). Skloňuje se stejně jako αὐτος, ale pro svůj význam se nikdy nevyskytne v nominativu.

Příklad

- ὁ κυριος σωζει ἐαυτον. – Pán zachraňuje sebe.

9.2.3 ἄλλος a ἀλλήλος

ἄλλος (jiný) a ἀλλήλος (vzájemně) se skloňují jako ἐκεῖνος.

ἄλλος je adjektivum s významem „jiný“. Používá se stejným způsobem jako obvyklé adjektivum, tj. v atributivním postavení (ne jako ἐκεῖνος a οὗτος).

ἀλλήλος je zájmeno s významem „vzájemně/navzájem“. Používá se přesně tak, jak by se očekávalo (poznámka: pro svůj význam se nikdy nemůže vyskytnout v nominativu).

Příklady

Mk 4,36: καὶ ἄλλα πλοῖα ἦν μετ' αὐτοῦ. – A jiné lodě byly s ním.¹

Mk 4,41: ἐλεγον πρὸς ἀλλήλους. – Říkali si navzájem.

¹ N. a A. n. pl. slova ἄλλος vypadá stejně jako slovo pro „ale“. Zde nám pomohou přízvuky – ἀλλά znamená „ale“, zatímco ἄλλα je od ἄλλος.